

УТВЪРДИЛ:

Декан

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“

Факултет: Славянски филологии

Специалност: Балканистика

СЛЛ	1	0	0	1	0	6	1	7
-----	---	---	---	---	---	---	---	---

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Дисциплина: Латински език

Ф	3	1	7
---	---	---	---

Преподавател: доц. д-р Йоана Кирилова Недялкова-Сиракова

Асистент:

Учебна заетост					
Аудиторна			Извънаудиторна		
Форма	Хорариум	ЕСТК	Форма	Хорариум	ЕСТК
Лекции	30	1	Реферат		
Семинари			Доклад		
Упражнения	30	1	Научно есе		
			Курсов учебен проект		
			Учебна екскурзия		
			Самостоятелна работа в библиотека или с ресурси	60	2
Обща извънаудиторна заетост					
ОБЩА ЗАЕТОСТ					120
Кредити аудиторна заетост					2
Кредити извънаудиторна заетост					2
ОБЩО ЕКСТ					4

№	Формиране на оценката по дисциплината	% от оценката
1.	Участие в тематични дискусии и практическа работа в часовете	25%
2.	Текуща самостоятелна работа	20%
3.	Изпит	55%

Анотация на учебната дисциплина:

През курса на обучение се разглеждат основно въпроси от морфологията на латинския език, като понятие и система на падежите, склонение на съществителните и прилагателните имена и спрежение на глаголите, както и някои въпроси от латинския синтаксис, необходими за четене и разбиране на кратки адаптирани или оригинални текстове.

Латинската граматика се представя и усвоява не само посредством традиционните за дисциплината методи, но и чрез подходи, използвани в изучаването на съвременните езици, сред които са преводът от български на латински език, включително и с елемент на разговорност и диалог.

Съществен елемент от обучението представлява повишаването на общата филологическа и хуманитаристична култура на студентите на основата на постоянни връзки на латинския речников фонд с този на българския и на други съвременни езици. Курсът запознава студентите с основните характеристики и проблеми на заемането на думи от латински произход в български език.

Предварителни изисквания:

Очаквани резултати:

Целта на дисциплината е теоретично и практическо овладяване на морфологията на латинския език, включващо създаването на:

- представа за системата на латинския език (граматична и лексикална) в сравнение с родния език и с изучаваните съвременни езици;
- способност за разбиране на функционирането на лингвистичните структури на латинския език;
- умения за работа с езиковия материал и за връзки между системните езикови елементи с помощта на разнообразни езикови задачи;
- способност за свързване на латинския лексикален фонд с тези на родния език и изучаваните съвременни езици, включително и във връзка с научната терминология и най-често употребяваната лексика в различни сфери на обществения живот, академичния, журналистическия и публицистичен жаргон и др.;
- умения за четене, разбиране и превод на изречения/текстове на латински език (адаптирани и оригинални) с помощта на справочна литература.

Учебно съдържание

№	Лекции	Хорариум
1.	Историческа справка за латинския език. Основни граматически категории. Сходства и различия с българския език. Основни речникови форми на латинските думи. Правила за ударението в латински език	4
2.	Понятие за падеж. Падежи в латинския език и функции	2

3.	Граматически категории на съществителното име. Род, номинативни завършеци и основи на имената. Склонения на съществителните имена	4
4.	Значение и видове прилагателни имена. Склонения на прилагателните имена в латински език. Субстантивиране на прилагателните имена. Сравнителна степен на прилагателните	4
5.	Функциониране на латинското спрежение. Темпорално-модални морфемни, видове основи. Спрежение на глаголите в деятелен залог	2
6.	Спрежение на глаголите в страдателен залог. Описателно образуване на страдателните форми на времената от перфектната основа. Неправилни глаголи.	4
7.	Нелични глаголни форми	2
8.	Местоименна система на латинския език – видове местоимения и склонение. Употреба на местоименията	2
9.	Синтактични конструкции в латинския език: акузатив с инфинитив и независим аблатив. Употреба на времената в конструкциите	4
10.	Думи с латински корен в българския език и сфери на употреба, латински сентенции и абривиатури	4
№	Упражнения	Хорариум
1.	Упражнения за падежни функции: от български на латински и от латински на български език	4
2.	Образуване и разпознаване на форми на съществителните имена	2
3.	Образуване и разпознаване на форми на прилагателните имена. Съгласуване на прилагателни и съществителни имена и склонения	6
4.	Упражнения на глагол: образуване и разпознаване на глаголни форми. Превод на изречения	6
5.	Разговорен латински език. Латински сентенции и абривиатури	4
6.	Разпознаване и образуване на синтактични конструкции в латинския език. Работа с оригинален латински текст	4
7.	Работа върху примерни изпитни тестове	4

Конспект за изпит

№	Писмен изпит в тестови формат в средата Moodle	
1.	Понятие за падеж. Падежи в латинския език и начини за превод на български език	
2.	Склонение на съществителните имена в латинския език	
3.	Склонение на прилагателните имена в латинския език	
4.	Спрежение на глаголите в латинския език	
5.	Превод на изречения от латински на български език	
6.	Синтактични конструкции (акузатив с инфинитив и независим аблатив)	
7.	Основни видове местоимения в латинския език и значения	

Библиография

Minkova M., T. Tunberg, *Latin for the New Millenium. Student Text. Level 1*. Mundelein, Illinois: Bolchazy-Carducci Publishers Inc., 2008.

Oerberg H. *Lingua Latina per se illustrata. Pars I. Familia Romana*. Viborg: Special-Trykkeriet, 2003.

Георгиева Н. *Латински език. Морфология*. София: УИ „Св. Климент Охридски”, 2006.

Гандева Р. и кол. *Латинска граматика*. София: Наука и изкуство, 1975.

Войнов М., Ал. Милев, *Латинско-български речник*. София: Планета 3, 1999.

Roelli, Ph. *Latin as the Language of Science and Learning*. Berlin: De Gruyter, 2021.

Дата: 17.05.2024 г.

Съставил: доц. д-р Йоана Сиракова

Приета с протокол №6 от ФС на ФСФ от 11.06.2024 г.